

Motion till riksdagen 2005/06:Bo17

**av Ragnwi Marcelind m.fl. (kd)
med anledning av prop. 2005/06:145**

Nationellt program för energieffektivisering och energismart byggande

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det i propositionen föreslagna målet för energieffektivisering i bebyggelsen skall konkretiseras.
2. Riksdagen avslår förslaget till lag om energideklaration för byggnader och begär att regeringen återkommer till riksdagen med ett förändrat förslag till lagstiftning för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om byggnaders energiprestanda i enlighet med vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen avslår propositionens förslag till ändringar i plan- och bygglagen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att energibesparande investeringar i bostäder skall underlättas genom att bryta kopplingen mellan dessa och ett ökat taxeringsvärde på fastigheter.

2 Inledning

Att effektivisera energianvändandet i bostadssektorn är en viktig del i omställning till ett mer hållbart samhälle. Arbetet med att reducera de klimatpåverkande utsläppen måste vara av högsta prioritet inom alla samhällssektorer och politikområden. Bostadssektorn är den sektor i samhället där utsläppsminskningen av växthusgaser hittills har varit mest betydande och där det sannolikt finns störst potential att minska utsläppen ytterligare.

Att regeringen i propositionen drar upp riktlinjer för ett nationellt program för energieffektivisering och energismart byggande är lovvärt, men tyvärr rymmer regeringens proposition mycket lite i form av konkreta förslag för att åstadkomma detta. I huvudsak redovisas olika bedömningar och redan tidi-

Fel! Okänt namn på

gare beslutade åtgärder. De konkreta förslag som lämnas, genomdrivs däremot i skarp konflikt med de synpunkter som berörda och medverkande samhällsaktörer givit uttryck för under beredningstiden.

3 En tydligare målformulering

Riksdagen har antagit ett delmål till miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö som innebär att miljöbelastningen från energianvändningen i bostäder och lokaler minskar och är lägre år 2010 än år 1995. Detta skall bl.a. ske genom att den totala energianvändningen effektiviseras för att på sikt minska samt att andelen energi från förnybara energikällor ökar.

Kristdemokraterna har i riksdagens behandling av miljömålen föreslagit att detta delmål ska utvecklas och konkretiseras, med särskilt fokus på den uppvärmning som baseras på fossila bränslen. I föreliggande proposition föreslås en komplettering av målet som går i denna riktning, men som inte har en tillfredsställande tydlighet och mätbarhet.

Socialdemokraterna, med statsministern i spetsen, har under det senaste året lanserat en slogan om att "olja beroendet ska brytas till år 2020". Nu föreslår regeringen att denna mycket svårgripbara, och ur utvärderingssynpunkt obrukbara, sentens ska antas som ett styrande mål av riksdagen, vilket knappast hör hemma bland klimatpolitikens övriga mål som formuleras i utsläppsminskningar i procent till ett visst årtal.

Kristdemokraterna ser det som nödvändigt att en mer konkret och förpliktigande målformulering antas gällande bebyggelsens användning. I stället för propositionens förslag till målformulering: "Till år 2020 skall beroendet av fossila bränslen för energianvändningen i bebyggelse sektorn vara brutet, samtidigt som andelen förnybar energi ökar kontinuerligt.", bör riksdagen anta följande mål:

Bostadssektorn ska minska sitt bidrag till utsläpp av växthusgaser med minst 40 procent till 2020 jämfört med utsläppen 1995, samtidigt som andelen förnybar energi ökar kontinuerligt.

4 Lagen om energideklarationer kräver mer bearbetning

För att nå den eftersträvarvärda energieffektiviseringen i byggnader krävs en bred uppsättning styrmedel som skapar goda ekonomiska och praktiska incitament för fastighetsägare, boende och andra nyttjare av lokaler.

Regeringen uppvisar på pappret denna insikt när det i i propositionens inledning anförts: "En förutsättning för att förverkliga visionen om ett hållbart samhälle och för att bryta Sveriges beroende av fossila bränslen är en effektivare energianvändning i alla led och inom alla sektorer där samtliga samhällsaktörer är berörda och medverkar efter bästa förmåga. En effektivare

energianvändning som leder till ett minskat energibehov med beaktande av kostnadseffektivitet frigör resurser i konsumentledet.”

Tyvärr lever regeringen inte upp till denna stolta formulering om alla berörda aktörers medverkan och om kostnadseffektivitet, när det kommer till sättet som väljs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om byggnaders energiprestanda.

Ägarna av bostadsfastigheter, oavsett om det är småhus eller flerbostadshus, är onekligen de viktigaste samhällsaktörerna att samverka med i frågan om energieffektivisering i bostadssektorn. Ändå har regeringen valt att förbigå de mycket allvarliga invändningar som bostadsägarnas olika företrädare framfört i sina remissvar och i andra sammanhang.

4.1 Mindre kostnader och krångel

Det finns en generell uppfattning bland berörda organisationer att energideklARATIONER är bra, men att det obligatoriska och detaljerade system som regeringen föreslagit är för dyrt och krångligt.

De allmännyttiga bostadsföretagens organisation SABO påtalar i sitt remissyttrande att de tillsammans med de övriga bostadsorganisationerna har tagit fram ett förslag till frivillig modell som prioriterar de 25 procent av fastigheterna som har den största energihushållningspotentialen. SABO anser att denna modell bör testas i full skala under en 10-årsperiod.

De privata ägarna av flerbostadshus har med anledning av propositionen påtalat att den föreslagna lagstiftningen sträcker sig onödigt långt i förhållande till direktivet och att propositionstexten förhåller sig på ett oklart sätt till lagtexten.

Fastighetsägarna pekar på att propositionen innehåller en lagparagraf om att alla byggnader ska besiktigas, men att textens innehåll kan tolkas olika av olika personer och myndigheter. I EG-direktivet finns däremot inget krav på att byggnader ska besiktigas.

Fastighetsägarna framhäver också, liksom SABO, att de tillsammans med hyresgästerna förespråkat att deklARATIONEN ska delas upp i två steg. Det första steget ska vara att deklarerera energiprestanda med hjälp av uppmätta värden. Byggnader med dålig energiprestanda ska i ett andra steg besiktigas och få byggnadsspecifika åtgärdsförslag för att förbättra energiprestandan.

Fastighetsägarna har därutöver uttryckt stark kritik mot att den myndighet som regeringen bestämmer, sannolikt Boverket, får meddela vilka krav som ska ställas på de experter som ska upprätta energideklARATIONER, när det gäller till exempel sakkunskaper och opartiskhet. Den certifiering av experter som kan förväntas, fördyrar och komplicerar energideklARATIONSFÖRFARANDET.

Fastighetsägarna har också med kraft ifrågasatt nyttan, i relation till kostnaderna, av att Boverket ska föra ett register över energideklARATIONER och besiktningsprotokoll.

Även Villaägarnas Riksförbund påtalar att utredaren (och därmed också regeringen i propositionen) har övertolkat EU-direktivet och dessutom underlåtit att utreda möjligheterna till frivilliga initiativ. Villaägarna anser att utre-

Fel! Okänt namn på

darens förslag är ”onödigt komplicerade, inte kostnadseffektiva och definitivt inte leder till att bra och lönsamma energisparåtgärder kommer till stånd”. Villaägarna bedömer att systemet med certifierade experter är ineffektivt och kostnadsdrivande och att EU inte ställer krav på certifierade experter. I stället förordas att energideklaration, liksom vid allmän fastighetstaxering, ska upprättas av fastighetsägaren och sändas in till en oberoende expert, vilket gör att man kan undvika att skapa en ny konsultkår med certifierade experter.

Kristdemokraterna instämmer till fullo i Villaägarnas slutsats att småhusägarna är mycket intresserade av energifrågor, men att systemet med energideklarationer, för att det ska lyckas, både måste vara och upplevas som enkelt och attraktivt, med lättförståeliga och välkända begrepp.

Sammantaget visar dessa ifrågasättanden och farhågor att regeringen inte valt ett väl avvägt sätt att genomföra direktivet om byggnaders energiprestanda. Regeringen behöver avstanna lagstiftningsprocessen och i god ordning tillgodogöra sig de synpunkter som berörda och medverkande samhällsaktörer givit uttryck för.

Riksdagen bör därför avslå förslaget till lag om energideklaration för byggnader och begära att regeringen återkommer till riksdagen med ett förändrat förslag till lagstiftning för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om byggnaders energiprestanda.

Denna begäran om ett nytt förslag till lagstiftning för genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv om byggnaders energiprestanda medför naturligen att också propositionens förslag till ändringar av plan- och bygglagen bör avslås. Nödvändiga ändringar i plan- och bygglagen bör genomföras när ett reviderat lagförslag om energideklarationer föreligger.

5 Fastighetsskatten försvårar energibesparing

Satsningar på information och åtgärder för att spara energi i hushållen är nödvändiga, men för att få effekt måste kontraproduktiva lagar och bestämmelser elimineras. För att verkningfulla investeringar ska komma till stånd är det avgörande att de investeringar i energisparåtgärder som villaägarna gör inte ökar boendekostnaderna i form av höjd fastighetsskatt. Fastighetsskatten är ett hinder för att åstadkomma effektivisering av energianvändningen i byggnader, eftersom energibesparande investeringar medför höjt taxeringsvärde och därmed höjd fastighetsskatt.

För att ett nationellt program för energieffektivisering i bostäder ska vara trovärdigt behöver de problem som fastighetsskatten medför genom sin koppling till taxerings- och marknadsvärde undanröjas. Kristdemokraterna föreslår och finansierar i partiets budgetalternativ ett avskaffande av fastighetsskatten till förmån för en låg kommunal fastighetsavgift.

Riksdagen bör tillkännage för regeringen som sin mening att energibesparande investeringar i bostäder ska underlättas genom att bryta kopplingen mellan dessa och ett ökat taxeringsvärde på fastigheter.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 6 april 2006

Ragnwi Marcelind (kd)

Dan Kihlström (kd)

Johnny Gylling (kd)

Annelie Enochson (kd)

Lars Gustafsson (kd)

Sven Gunnar Persson (kd)

Tuve Skånberg (kd)

Björn von der Esch (kd)